

خلاصه گزارش:

«بررسی وضعیت زنجیره تولید گوشت مرغ در ایران و مقایسه آن با زنجیره تولید گوشت مرغ در جهان»

عباس خدابخشی^۱

امروزه مدیریت زنجیره تامین (Supply Chain Management) به عنوان یکی از مبانی زیرساختی پیاده‌سازی کسب و کار الکترونیک در دنیا مطرح است. در رقابت‌های جهانی موجود در عصر حاضر باید محصولات متنوع را با توجه به درخواست مشتری در دسترس وی قرار داد. مدیریت زنجیره تامین را می‌توان به صورت وظیفه یکپارچه سازی واحدهای سازمانی در طول زنجیره تامین و هماهنگی سازی انتقال مواد، اطلاعات و جریان مالی به منظور برآوردن تقاضای مشتری (نهایی) و با هدف بهبود رقابت پذیری یک زنجیره تامین کامل، تعریف کنیم.

به طور کلی صنعت مرغ گوشتی شامل دو بخش پرورش اولیه و بخش تولید است. بخش پرورش اولیه شامل مراحل لاین (GGP) و اجداد (GP) و بخش تولید شامل مراحل مادر، گوشتی و فرآوری (کشتارگاه و قطعه بندی) است. عمل توزیع مرغ و رساندن آن به دست مشتری نهایی عمدتاً بر عهده مرحله فرآوری است. لازم به ذکر است در مراحل کسب و کار صنعت مرغ گوشتی، شرکت های تامین کننده خوراک دان، بخش حمل و نقل، شرکت های تهیه واکسن و دارو، ... نیز وجود دارند که به جهت سهولت مورد بحث قرار نگرفته است.

مدل فعلی کسب و کار مرغ گوشتی دارای اشکالات و نواقصی می باشد که باعث ایجاد نوسان و شوک در قیمت و تولید محصولات گوشتی می شود. مهمترین این نواقص و اشکالات عبارتند از:

- حجم بالای سرمایه در گردش مورد نیاز

- خروج سود از درون فعالیت

^۱ - کارشناس اداره کل مطالعات و بررسی های اقتصادی

- افزایش قیمت تمام شده محصولات

- پراکندگی در صنعت و دشواری در کنترل نتایج و برنامه ریزی ملی

- نوسانات شدید در بازار

یکی از راههایی که کشورهای صاحب صنعت مرغداری به سمت آن پیش رفته اند یکپارچه سازی تولید

کنندگان بصورت ادغام یا خریداری شدن آنها از طرف شرکت های بزرگ تر می باشد. که در آن سهم

شرکتهای خرد حفظ و یا حتی میزان سود آنها ارتقا یافته است. مهمترین مزایای ایجاد زنجیره های تولید در

صنعت مرغ گوشتی کشور عبارتند از:

- تعیین قیمت واحد برای بازه های زمانی مشخص (جلوگیری از نوسان قیمت)

- تصمیم گیری سریع در عرصه کلان توسط وزارت کشاورزی

- تهیه آمار صحیح از میزان تولید کشور و برنامه ریزی

- صادرات منظم و غیر منقطع

- تعریف استاندارد واحد کشوری برای تولید گوشت مرغ و رعایت آن

- برنامه ریزی بلند مدت بر روی صنعت با تثبیت قیمتها

- کاهش ریسک تولید

به علت وجود موانع و مشکلات در کشور زنجیره های تولید گوشت مرغ زیادی در کشور ایجاد نشده است.

بعضی از مهمترین این موانع و مشکلات عبارتند از:

- عدم تدوین قانون ثابت و جامع در زمینه شرکت های زنجیره ای

- عدم وجود استاندارد برای یک زنجیره

- عدم توانایی مالی بالا سرمایه گذاران برای ایجاد زنجیره های تولید

- قوانین صادراتی نامناسب که باعث عدم برنامه ریزی از سوی تولیدکنندگان و صادرکنندگان می شود.

- عدم دانش ایجاد زنجیره تولید میان مرغداران

- عدم ثبات قیمت موادی همچون جوجه یکروزه، دان، دارو،...

- عدم وجود آمار و اطلاعات دقیق از صنعت مرغداری گوشتی

بانک کشاورزی به عنوان بانک تخصصی کشور در حوزه کشاورزی می تواند نقش بسزایی در ایجاد و گسترش

زنجیره تولید داشته باشد. به عنوان مثال می توان به اولویت دادن پرداخت تسهیلات به طرح های دارای زنجیره

تولید، تشویق و تخفیف در اعطای تسهیلات برای مشتریانی که مایل به ایجاد زنجیره های تولید می باشند،

ایجاد شرایط آسانتر بازپرداخت تسهیلات، افزایش مدت بازپرداخت تسهیلات،... اشاره نمود.

ضمن آنکه بانک کشاورزی می تواند در این زمینه با وزارت جهاد کشاورزی تعامل نموده و وزارت جهاد

کشاورزی مجوز ایجاد و گسترش واحدهای مرغداری، جوجه کشی، کشتارگاه، ... را برای مشتریانی که

بصورت زنجیره تولید فعالیت می کنند با شرایط سهل تر صادر نمایند و بانک کشاورزی پرداخت تسهیلات به

این واحدها را در اولویت قرار دهد.